

11.05.2020

Asia/3

§ 18

Tilannekatsaus kaupungin toimenpiteistä yrityksille COVID-19-epidemian johdosta

HEL 2020-006322 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallituksen elinkeinojaosto merkitsi tiedoksi Helsingin kaupungin koronavirusepidemian johdosta 6.5.2020 mennessä tekemät toimenpiteet yrityksille.

Käsittely

Asian käsittelyn aikana kuultavana oli elinkeinojohtaja Marja-Leena Rinkineva.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Antti Eronen, asiantuntija, puhelin: 310 36159
antti.eronen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Koronavirus-tilanne on vaikuttanut voimakkaasti Helsingin palveluvaltaiseen elinkeinorakenteeseen. Ravintola-, kahvila- ja anniskelupaikat ovat ulosmyyntiä lukuun ottamatta täysin suljettuja 4.4.–31.5.2020. Taapahtumia ei saa järjestää ja matkailijamäärät putosivat maaliskuussa dramaattisesti rajoittamistoimien vuoksi. Globaalin kriisin vuoksi heikentyvä taloudellinen tilanne heijastuu vähitellen yhä useammalle toimialalle.

Helsingin kaupunki on huhtikuusta alkaen helpottanut yritysten kassatilannetta vapauttamalla kriisistä eniten kärsivillä toimialoilla toimivat omat yritysvoimakalansensa vuokranmaksusta kolmeksi kuukaudeksi. Maksuhelpotukset koskevat harkinnan mukaan myös tontinvuokria. Helsingin kaupunki on järjestänyt yrityksille koronatilanteeseen liittyvää neuvontaa ja käynnistänyt yksinyrittäjien tuen jakamisen työ- ja elinkei-

noministeriön myöntämällä valtionavustuksella. Helsingin kaupunki avasi haun 20.4.2020. Haun avauduttua yksityrittäjien tukea on myönnetty yli tuhannelle. Kaupunki käy myös aktiivista vuoropuhelua kriisistä kärsivien yritysten kanssa.

Esittelijän perustelut

Yritysten toimintaedellytykset ovat heikentyneet

Helsingin kaupungin alueella toimivien yritysten toimintaedellytykset ovat koronavirus-tilanteen seurauksena heikentyneet. Helsingin kaupungin elinkeinorakenne on muuta Suomea palveluvaltaisempi. Elinkeinotoimintaan kohdistuneet rajoitukset, kuten ravintoloiden sulkeminen ja yleisötapahtumien kieltäminen, koskettavat vahvasti helsinkiläistä elinkeinoelämää. Ihmisten liikkumisen ja matkailun vähentyminen heijastuvat erikoiskauppaan, keskustan elinvoimaisuuteen ja monien pienyrittäjien, kuten taksikuskien ja kampaamoiden, toimeentuloon. Kriisin ja rajoitustoimien pitkittyessä heikentynyt maailmanlaajuinen taloustilanne heijastuu yhä useammalle toimialalle vaikuttaen negatiivisesti työllisyystilanteeseen, konkurssisiin ja kuluttajien luottamukseen sekä ulkomaankauppaan. Palvelualoihin erityisen kovaa iskenyt koronaviruskriisi vaikuttaa kotimarkkinoiden lisäksi jatkossa myös palveluiden vientiin. Helsinkiin tämä vaikuttaa muuta maata enemmän.

Helsingin kaupunki on seurannut aktiivisesti koronavirusepidemian vaikutuksia alueen elinkeinoelämään ja valmistellut toimenpiteitä, jotka tukevat yritysten ja yksityrittäjien toimintaa poikkeustilanteessa. Kriisitilanteen ensimmäisten kuukausien aikana ovat korostuneet toimenpiteet, joilla on pyritty helpottamaan yritysten kysynnän romahtamisesta seurannutta kassakriisiä ja tukemaan elinkeinonharjoittajien toimeentuloa. Jatkossa toimenpiteiden valmistelussa korostuvat sopeutuminen uudelleen avautuvaan yhteiskuntaan ja uusien kasvumahdollisuuksien tunnistaminen.

Yrityksille on myönnetty vapautuksia vuokranmaksusta

Kaupunki on tarjonnut omille yritysvookralaisilleen helpotuksia vuokranmaksuun. Selvitykseen perustuen kaupunki vapautti ajalla 1.4.–30.6.2020 seuraavien toimialojen yritykset vuokranmaksusta: ravintolat ja muut ruokapalvelut, myymälät, taide-, musiikki- ja tapahtumatoiminta sekä ohjelma- ja juhlapalvelut, kampaamot, kauneushoitolat sekä liikunta- ja terveystilapalvelut ja uutta yrittäjyyttä edistävä toiminta, kuten hautomo- ja kasvupalvelut. Lisäksi vapautus koskee toripaikoista perittävää vuokraa.

Kattamattomien terassien vookralaisilta ei peritä vuokraa ajalta 1.4.–31.5.2020. Päätös vookranperinnän keskeyttämisestä koskee kaikkia

kattamattomia terasseja ja terassikäyttöön vuokrattuja pysäköintiruutuja eli parklet-terasseja.

Edellä mainittujen alojen kohdalla vuokranmaksun vapautus on toteutunut automaattisesti. Muiden toimialojen yrittäjiä on ohjeistettu olemaan erikseen yhteydessä kaupunkiin. Kaupunki on suosittanut tytäryhtiöitään toimimaan vastaavalla tavalla.

Toimitilojen lisäksi kaupunki on tarjonnut yrityksille mahdollisuuden hakea maksuvapautuksia yritystonteille ja niihin verrattavien maa-alueiden maanvuokralaisille. Vapautus koskee tonttia tai sillä olevaa rakennusta, jota hyödynnetään mm. seuraavilla toimialoilla: ravintolat, kahvilat, tukkukauppa, tapahtumatoiminta, majoitus-, hotelli- ja matkailutoiminta. Kolmen kuukauden ajalta myönnettävä vapautus pitää hakea erillisellä hakemuksella viimeistään 31.5.2020.

Yritysmuuntoinen suhtautuminen lähtökohtana myös muissa sopimuksissa

Pormestari tiedotti infossaan 21.4.2020, että kaupunki haluaa omalta osaltaan edistää yhteistyötä myös niiden sopimuskumppaniensa kanssa, joita kaupungin tähän mennessä tekemät linjaukset eivät koske, jos se ei ole kaupungin kannalta kohtuutonta. Kaupunki arvioi tapauskohtaisesti, millaisia muutoksia sopimuksia voidaan lainsäädännön puitteissa ja kohtuullisuusnäkökulma huomioiden tehdä koronaepidemian vuoksi.

Laskut maksuun välittömästi

Kaupungille palveluja tai tuotteita toimittaneet yritykset ovat voineet pyytää kaupungille lähettämänsä laskun tai laskujen maksamista eräpäivää aiemmin. Riidattomat ja maksukelpoiset laskut, jotka on tarkastettu ja hyväksytyt ostolaskujärjestelmässä, käsitellään välittömästi riippumatta laskun eräpäivästä.

Helsingin kaupunki on neuvonut yrityksiä kriisitilanteessa

NewCo Helsingin yritys- ja startup-neuvonta on tarjonnut yrityksille maksutonta neuvontaa koronavirus-tilanteen aikana. Neuvonnassa on keskitytty erityisesti liiketoimintaan, sen sopeuttamiseen, maksujärjestelyihin sekä yrityksille suunnatun julkisen rahoituksen hakemiseen.

NewCo:n yrityksille suunnatuille verkkosivuille on koottu informaatiopaketti koronavirus-tilanteen johdosta käynnistyneistä valtion tukitoimista sekä muita hyödyllisiä tietoja.

NewCo:n ja muita kaupungin yrityksille suunnattuja palveluita, kuten erilaisia koulutuksia ja seminaareja, on toteutettu etänä. Yritysten kas-

11.05.2020

Asia/3

vua tukevien palveluiden sisältöjä on myös kehitetty vastaamaan uutta tilannetta.

Helsingin kaupunki jakaa yksinyrittäjien toimintatukea

Yksinyrittäjien toimintatuki on 2000 euron arvoinen harkinnanvarainen yrittäjäkohtainen kertakorvaus yksinyrittäjälle yritystoiminnasta aiheutuneisiin kustannuksiin koronavirustilanteessa ajalla 16.3.–31.8.2020. Helsingin kaupunki on hakenut valtionavustusta tuesta aiheutuviin kustannuksiin, ja työ- ja elinkeinoministeriö on myöntänyt kaupungille noin 43,5 miljoonaa euroa.

Kaupunginkanslia elinkeino-osasto ja NewCo Helsingin yritys- ja start-up-neuvonta ovat organisoineet yksinyrittäjän toimintatuen hakujärjestelmän ja toteuttavat käytännössä toimintatuen jakamisen Helsingin kaupungissa toimiville yrityksille sekä kevyt- ja freelancer-yrittäjille, joiden kotipaikkakunta on Helsinki.

Sähköiseen asiointijärjestelmään pohjautuva haku avautui yksinyrittäjille maanantaina 20.4.2020. Toimintatuen hakemusten käsittelyprosessissa on mukana noin 70 koko- tai osa-aikaista kaupungin työntekijää ympäri kaupunkiorganisaatiota.

Helsingin kaupunki ylläpitää tiivistä yhteyttä keskeisiin kriisistä kärsiviin toimialoihin

Koronakriisin alkuvaiheessa Helsingin kaupungin elinkeino-osastolla käynnistettiin tiedonkeruu mm. kaupungin yritysneuvonnan asiakkaille sekä aloitettiin keskustelu kasvuyritysten ja niitä tukevien toimijoiden kanssa. Kaupunki on järjestänyt toimialakohtaisia tapaamisia matkailu- ja ravintoalan, merellisen Helsingin ja tapahtuma-alan yrityksille.

Käytyjen keskusteluiden pohjalta on mahdollista valmistella ja koordinoita toimenpiteitä tilanteessa, jossa elinkeinoelämää koskevia rajoituksia puretaan ja mm. ravintoloiden toimintaa koskevista säännöistä saadaan lisätietoa. Toimenpiteet voivat liittyä mm. kaupunkiympäristön joustavaan käyttöön, matkailumarkkinointiin ja muuhun kuluttajien luottamusta lisäävään viestintään. Yritysten tarjontaa nostettiin jo esiin etä-vappu-kampanjan yhteydessä.

Vähitellen lisääntyvä ymmärrys koronatilanteen vaikutuksista pääkaupunkiseudun kasvuyritysekosysteemiin ja innovaatiojärjestelmään, auttaa hahmottamaan pidemmällä tähtäimellä kasvua luovia toimenpiteitä.

Toimivalta

Hallintosäännön 8 luvun 2 §:n mukaan kaupunginhallituksen elinkeinojaosto päättää elinkeinopolitiikkaa ja kilpailukykyä koskevista periaatteista sekä seuraa niiden toteutumista ja päättää kansainvälisiä asioita

11.05.2020

Asia/3

ja kaupunkimarkkinointia koskevista periaatteista sekä seuraa niiden toteutumista.

Esittelijä

elinkeinojohtaja
Marja-Leena Rinkineva

Lisätiedot

Antti Eronen, asiantuntija, puhelin: 310 36159
antti.eronen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano